

KUNST AAN

NL

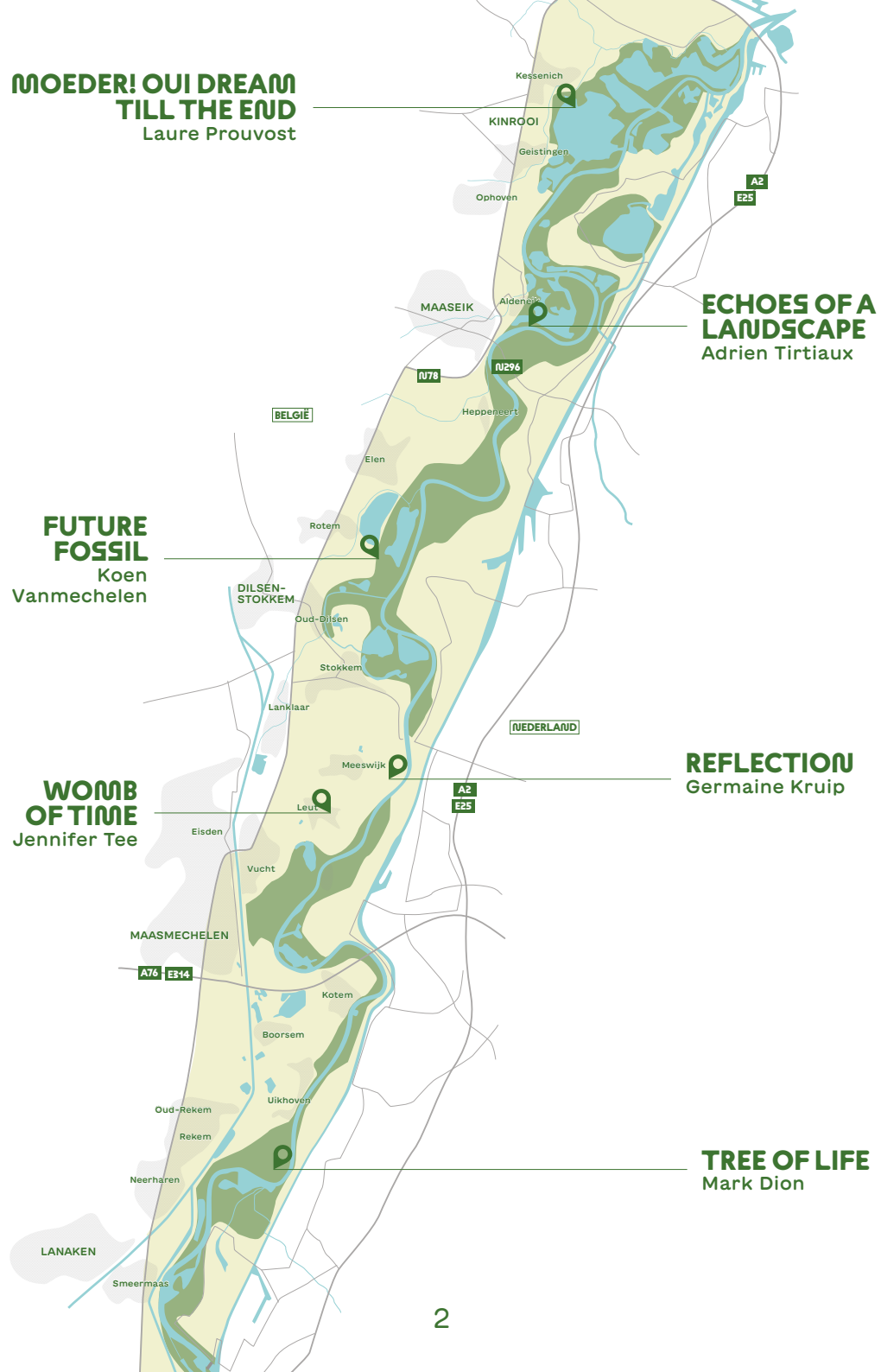


DE MAAS

**MOEDER! OUI DREAM
TILL THE END**
Laure Prouvost

**FUTURE
FOSSIL**
Koen
Vanmechelen

**WOMB
OF TIME**
Jennifer Tee



WAT IS KUNST AAN DE MAAS?

Vijf gemeenten, één grillige rivier en zes internationale kunstenaars. Dat is Kunst aan de Maas. Dit project, een initiatief van Kunstenhuis Z33 en Regionaal Landschap Kempen en Maasland (RLKM), resulteerde tussen 2022 en 2026 in een snoer van kunstwerken in het RivierPark Maasvallei, met als doel de unieke relatie tussen mens, natuur en geschiedenis zichtbaar te maken.

De Maas is hier baas en vormt zowel een grens als een verbinding tussen Belgisch en Nederlands Limburg. Ze is een natuurkracht die zich niet laat temmen. Tegelijk liet de mens er zijn sporen na: diepe kraters door de grindwinning herinneren aan een industrieel verleden. Vandaag vormen deze waterplassen, samen met de wilde riviernatuur, weidse velden en pittoreske dorpjes een uniek decor van 13.000 hectare: het RivierPark Maasvallei, een uitgestrekt landschapspark langs de Maas.

Kunstenaars trokken het landschap in, luisterden naar de verhalen van inwoners en lieten zich leiden door de stroom. Het resultaat? Zes kunstwerken die je uitnodigen om anders naar het landschap te kijken. Ze voegen nieuwe perspectieven toe aan de Maasvallei. Soms schurend, vaak verstild, maar altijd in dialoog met de elementen.

Stap de fiets op, trek je wandelschoenen aan en ontdek hoe cultuur en natuur hier samensmelten.

TREE OF LIFE

Mark Dion

“De tijd stroomt door dit landschap zoals de rivier door de vallei. Wij zijn niet het eindpunt van de geschiedenis, maar slechts een moment daarin.”

Mark Dion

Herbricht is een gehucht op een kwetsbare plek. Gelegen in het winterbed van de Maas zal het op termijn langzaam verdwijnen. Bewoners trekken weg en huizen worden afgebroken om de rivier opnieuw meer ruimte te geven. Op een aangelegde verhoging – een toevluchtsoord waar konikpaarden en gallowayrunderen schuilen bij hoogwater – plaatst Mark Dion zijn *Tree of Life*.

Deze zes meter hoge levensboom is tegelijk een tijdslijn. In de takken schuilt een onwaarschijnlijk gezelschap: van de prehistorische Mosasaurus die hier ooit zwom tot de wolharige mammoet uit de ijstijd en de bever van vandaag. Zestien wezens en symbolen vertellen het verhaal van een landschap dat voortdurend van gedaante verandert.

De boom van Dion is geen idyllisch natuurbestand, maar een monument voor veerkracht. Terwijl Herbricht geleidelijk meer ruimte geeft aan de rivier, staat dit baken symbool voor wat blijft. Het herinnert ons eraan dat de menselijke aanwezigheid hier één hoofdstuk is in een veel langere geschiedenis. Geschiedenis die ook na ons blijft doorgroeien.

SCAN VOOR MEER INFO



Q LOCATIE

De *Tree of Life* in Herbricht ligt ten noorden van het gehucht, en is makkelijk te bereiken via het wandel- en fietsroutenetwerk.

➔ BEREIKBAARHEID

Parkeren kan op één van de volgende parkings van het RivierPark Maasvallei: parking Colmonterveld Oud-Rekem (P19), parking Kanaalzone Oud-Rekem (P18) en parking Dorpsplein Uikhoven (P17). Volg van hieruit de Kunst aan de Maas-signalisatie (4 km heen en terug).

🚶 WANDELEN

Je kan ook kiezen voor een lusvormige wandeling die je langs het kunstwerk brengt. Neem dan de oranje wandel- (14,5 km) van het wandelgebied Oud-Rekem.

🚲 FIETSEN

Het werk ligt op een steenworp van het fietsroutenetwerk, halverwege tussen knooppunt 559 en 53. Volg de Kunst aan de Maas-signalisatie.

📍 DICHTSTBIJZIJNDE RUSTPUNT

Ten zuiden van het kunstwerk vind je een picknickplek met zicht op de rivier (aan de grenspaal).

WOMB OF TIME

Jennifer Tee



“Womb of Time verweeft verschillende motieven: de levensboom, het idee van geboorte en wederkeer, en onze verbinding met de natuur en de kosmos.”
Jennifer Tee

In het kasteelpark van Leut ligt een werk dat de geschiedenis van de plek laag voor laag zichtbaar maakt. *Womb of Time* is opgebouwd uit baksteen en nestelt zich in de grond, zonder de omgeving te domineren. In de stenen zijn afdrukken van bladeren uit de bijzondere bomencollectie van het park vereeuwigd. Het is alsof het park zo zijn eigen vingerafdruk in de stenen heeft gedrukt.

Daaronder ligt een tweede betekenislaag. Decennialang was hier een materniteit gevestigd, een plek waar duizenden levens begonnen. Jennifer Tee verwerkte bakstenen van die voormalige materniteit fysiek in haar ontwerp. Zo verbindt het werk het levende landschap met menselijke herinnering.

Ook de vormtaal verwijst naar overgang en nieuw begin. De scheepsstevens roepen de oversteek op van oud naar nieuw leven, terwijl de levensboom verwijst naar groei, verbondenheid en voortbestaan.

Womb of Time wordt zo een verstild kompas voor wat blijft, wat verdwijnt en wat telkens opnieuw mag ontstaan.

Dit kunstwerk werd mogelijk gemaakt dankzij een extra investering van Toerisme Vlaanderen, dat het kasteeldomein van Leut herbestemt. Het werk wordt ook ondersteund door het Mondriaan Fonds.

SCAN VOOR MEER INFO



Q LOCATIE

Het kunstwerk bevindt zich op het Kasteeldomein Vilain XIII in Leut, Maasmechelen. Dit uitgestrekte park vormt het ideale decor voor een wandeling door natuur en historie.

➔ BEREIKBAARHEID

Parkeren kan op parking Dorpsplein Leut (P13) en de parking van Kasteel Vilain XIII. Van daaruit is het kunstwerk te voet bereikbaar via de statige dreven van het park. Volg de Kunst aan de Maas-signalisatie.

🚶 WANDELEN

Er lopen verschillende wandellussen doorheen het kasteelpark. Het kunstwerk ligt vlak bij de rode (14 km), blauwe (5 km), oranje (10 km) en groene (3,5 km) wandel-lus van het wandelgebied Leut.

🚲 FIETSEN

Bereikbaar via het fiets-routenetwerk. Het domein ligt tussen knooppunten 50 en 56. Volg de specifieke signalisatie van Kunst aan de Maas om het werk op het domein te vinden. Het werk van Germaine Kruijff ligt trouwens op de dijk wat verderop.

🌳 DICHTSTBIJZIJNDE RUSTPUNT

Het kasteelpark zelf biedt enkele banken en rustplekken onder de eeuwenoude bomen, perfect om *Womb of Time* op je te laten inwerken.

REFLECTION

Germaine Kruip

“Met Reflection wil ik een moment creëren waarin mensen niet alleen de geschiedenis horen, maar ook de stilte ervaren die er nu is. Het is een werk dat tot rust brengt, maar dat ook verbindt – zoals het veerpontje dat ooit deed.”
Germaine Kruip

Twee palen van tien meter hoog snijden verticaal door de horizon. Daartussen hangt een massieve, goudkleurige staaf van messing. Het is een minimalistisch baken op een plek met een gedeelde geschiedenis: hier, tussen het Vlaamse Leut en het Nederlandse Urmond, vaarde lange tijd een veerpontje.

Vandaag is het veer verdwenen, maar de verbinding blijft voelbaar. *Reflection* is geen stilstaand object, maar een instrument dat je zelf kan bespelen. Wanneer je de staaf in trilling brengt, ontstaat een heldere, zingende toon die over de Maas draagt. De klank herinnert aan de bel waarmee vroeger het veer werd opgeroepen.

Drie zwarte granieten banken nodigen uit om plaats te nemen en te luisteren. Het werk fungeert als een subtiële geluidsbrug tussen beide oevers en maakt de gedeelde geschiedenis, taal en cultuur van de Maasvallei opnieuw hoorbaar. Vandaag vormt het zo een plek van verstillings, waar klanken de bezoeker verbinden met het hier en nu.

SCAN VOOR MEER INFO



Q LOCATIE

Je vindt het kunstwerk langs de dijk in Meeswijk, pal tegenover de terpkerk van Urmond.

➔ BEREIKBAARHEID

Enkel te voet of met de fiets bereikbaar. Parkeren kan op parking Dorpsplein Leut (P13), de parking van Kasteel Vilain XIII of aan het autoveer in Meeswijk. Volg van daaruit de Kunst aan de Maas-signalisatie.

🚶 WANDELEN

Vanaf het Dorpsplein in Leut wandel je ongeveer 2 km tot aan het werk, vanaf het autoveer in Meeswijk ongeveer 1,5 km. Je kan ook kiezen voor een lusvormige wandeling die je langs het kunstwerk brengt. Kies dan voor de blauwe wandellus (5 km) of de oranje wandellus (10 km) van het wandelgebied Leut.

🚲 FIETSEN

Gelegen langs de dijk tussen fietsknooppunten 50 en 56.

🪨 DICHTSTBIJZIJNDE RUSTPUNT

De granieten banken zijn onderdeel van het kunstwerk en vormen op zich een rustpunt.

FUTURE FOSSIL

Koen Vanmechelen



“Misschien wordt dit ooit gevonden als fossiel uit de toekomst – een getuigenis van hoe wij vandaag zoeken naar manieren om samen te leven met de rivier die ons tegelijk draagt en beproeft.”

Koen Vanmechelen

Een verkoolde wilg rijst op uit een fundament van doorwortelde zandzakken. De stam draagt de grillige sporen van de bever, die net als de mens probeert om het water in te dammen. In deze regio zijn zandzakken geen decoratie, maar een herkenbaar teken van hoe de mens zich beschermt wanneer het water stijgt.

Met *Future Fossil* brengt Koen Vanmechelen deze gelaagde relatie samen in één beeld. De stam draagt sporen van verval, maar wordt bekroond door een monumentaal ei, een terugkerend symbool in zijn werk dat staat voor hoop en een nieuw begin. Het scherpe contrast tussen beide roept een landschap op waarin mens, dier en rivier voortdurend op elkaar inwerken.

De sculptuur verbeeldt hoe die drie krachten elkaar ruimte geven en tegelijk begrenzen. Waar de zandzakken verwijzen naar menselijke ingrepen, tonen de bever en de wilg hoe de natuur op haar beurt kan ingrijpen, herschikken en opnieuw vormgeven. Zo ontstaat een spanningsveld waarin elk zijn plek zoekt. Soms in balans, soms ten koste van elkaar. Het werk nodigt uit om stil te staan bij die voortdurende wisselwerking, én bij de mogelijkheid van een nieuw evenwicht.

SCAN VOOR MEER INFO



Q LOCATIE

Je vindt het kunstwerk langs de winterdijk in Rotem (Dilsen-Stokkem), vlakbij het kruispunt met de Kempenstraat en het fiets- en voetveer.

➔ BEREIKBAARHEID

Parkeren kan op één van de volgende parkings van het RivierPark Maasvallei: parking Visitor Center De Wissen Stokkem (P10) en parking Kerk Elen (P7). Volg van daaruit de Kunst aan de Maas-signalisatie.

🚶 WANDELEN

Het kunstwerk ligt op een boogscheut van de rode (13,5 km) en blauwe (4,6 km) wandelroute van wandelgebied Stokkem, en op de Lange Afstandswandeling van het RivierPark Maasvallei.

🚲 FIETSEN

Direct gelegen op het fietsroutenetwerk, ten noorden van fietsknooppunt 46. Vanaf de Nederlandse oever bereikbaar via het fiets- en voetveer Grevenbicht-Rotem (tijdens het vaarseizoen).

📍 DICHTSTBIJZIJNDE RUSTPUNT

Dichtstbijzijnde rustpunten vind je langs de winterdijk en het nabijgelegen Visitor Center De Wissen in Dilsen-Stokkem.

DILSEN-STOKKEM

ECHOES OF A LANDSCAPE

Adrien Tirtiaux



“Ik liep vaak langs de rivier, op zoek naar de juiste plek en vorm voor de sculptuur. Gaandeweg merkte ik dat ik me oriënteerde op de kerktorens in het landschap – en zo werden zij uiteindelijk het onderwerp van het kunstwerk.”
Adrien Tirtiaux

Drie kerktorens, maar niet zoals je ze kent. In Maaseik liggen, staan en wijzen drie monumentale spitsen als bakens op de dijk. Het zijn de echo's van Aldeneik, Maaseik en het Nederlandse Roosteren, herleid tot hun essentie in beton, baksteen en staal.

Dit werk, *Echoes of a Landscape*, herstelt een verbroken verbinding. Maaseik ontstond aan de Maas, maar doorheen de tijd ontwikkelde de stad zich steeds meer weg van de rivier. Deze sculpturen vormen een nieuwe landmark aan de Maas en verbinden zo het verleden met het heden van de stad. Eén toren boort zich ondersteboven de grond in, gericht op het grind dat hier werd opgegraven. Als je erin staat, ben je alleen met de

hemel boven je. Een tweede ligt languit en nodigt je uit om erop te klimmen en het landschap te overzien. De derde? Die richt zich als een reusachtige megafoon naar de overkant, naar Nederland.

De materialen vertellen het verhaal van de vallei: het beton is gemengd met grind uit de rivier, de bakstenen gebakken in de stad zelf. Het is een monumentale herinnering aan wat ons bindt: een levendige rivier, een gedeeld verleden en een stem die over het water draagt.

SCAN VOOR MEER INFO



Q LOCATIE

Het kunstwerk vind je aan de Klauwenhofweg, in Maaseik (tussen de Maas en de Heerenlaakplas).

➔ BEREIKBAARHEID

Parkeren kan in de blauwe zone: Bleumerpoort Maaseik (bij de ovonde). Volg vervolgens de Kunst aan de Maas-signalisatie.

🚶 WANDELEN

Het kunstwerk ligt op een steenworp van de gele (10 km) en rode (14 km) wandel- lus van het wandelgebied Aldeneik.

🚲 FIETSEN

Fietsers navigeren naar fietsknooppunt 24 en volgen van daaruit de Kunst aan de Maas-signalisatie naar het kunstwerk.

📍 DICHTSTBIJZIJNDE RUSTPUNT

Wandel langs de oever van de plas tot nabij de Heerenlaakweg. Een leuke picknickplek mét barbecue ligt pal tegenover het kunstwerk.

MOEDER! OUI DREAM TILL THE END

Laure Prouvost



“Het is een plek waar je kunt gaan liggen en dromen van een andere, toekomstige wereld.”
Laure Prouvost

Aan de rand van een stille grindplas rijst een monumentale figuur op uit het water. *Moeder! Oui dream till the end* verbeeldt Moeder Maas, zoals de locals haar noemen, als een hybride wezen: half vrouw, half onderwaterwezen. Met een zwangere buik en tentakels waarop bronzen vogels nestelen, vleit ze zich aan tegen een berg Maasgrind. Een vlag met de woorden ‘Oui dream till the end’ wordt stevig in het grind geplant. Bij hoogwater blijft soms enkel die vlag zichtbaar.

Deze plas ontstond na grootschalige ontginning, maar creëerde intussen opnieuw ruimte voor natuur en rust. Zo verwijst het werk naar wat de Maas doorheen de tijd mogelijk maakte: landbouw, handel, grindwinning en vandaag ook recreatie en toerisme. Het is een landschap van verandering en continuïteit, van voor- en tegenspoed.

De locatie ligt bovendien vlak bij het meest noordoostelijke puntje van Kinrooi, een plek die soms symbolisch het ‘einde van België’ wordt genoemd. Hier, waar talen, landschappen en geschiedenis in elkaar overvloeien, nodigt het werk uit om samen te blijven dromen.

SCAN VOOR MEER INFO



Q LOCATIE

Moeder! Oui dream till the end bevindt zich aan het Bastion in Kinrooi.

➔ BEREIKBAARHEID

Parkeren kan aan het Bastion, van waar het kunstwerk zichtbaar is.

🚶 WANDELEN

Start vanaf parking 3 of 4 van het wandelgebied Kessenich en de Drie Eigen. Volg van daaruit de Kunst aan de Maas-signalisatie. Je kan ook een lusvormige wandeling kiezen die je langs het werk brengt. Vanaf parking 3 is dat de rode wandellus (11,8 km), vanaf parking 4 is dat de paarse wandellus (6,1 km).

🚲 FIETSEN

Bereikbaar tussen fietsknooppunten 21 en 22. Volg de Kunst aan de Maas-signalisatie.

🕒 DICHTSTBIJZIJNDE RUSTPUNT

Er is voldoende zitgelegenheid, zowel langs de dijk met uitzicht op het werk als aan het Bastion zelf.

KINROOI



MARK DION
VS

Mark Dion, geboren in 1961 in New Bedford (VS), woont en werkt in Copake, New York. Hij onderzoekt hoe we natuur en geschiedenis begrijpen, vaak met speelse installaties zoals zijn bekende rariteitenkabinetten. Zijn werk balanceert tussen wetenschap en verbeelding en werd wereldwijd tentoongesteld, o.a. in Londen en New York.

JENNIFER TEE
NL

Jennifer Tee, geboren in 1973, woont en werkt in Amsterdam. Haar werk combineert sculptuur en performance. Ze onderzoekt rituelen, identiteit en spiritualiteit. Ze exposeerde internationaal, o.a. in het Stedelijk Museum Amsterdam en op de Biënnale van São Paulo, en won de Amsterdamse Kunstprijs (2020).



GERMAINE KRUIP
NL

Germaine Kruij, geboren in 1970 in Nederland, woont en werkt tussen Brussel, Amsterdam en Londen. Haar werk onderzoekt tijd, ruimte en perceptie via minimale ingrepen en licht. Ze stelde internationaal tentoon, onder meer op de Biënnale van Sydney en in het Stedelijk Museum Amsterdam.

KOEN VANMECHELEN
BE

Koen Vanmechelen, geboren in 1965 in België, werkt vanuit zijn atelier in Genk. Hij verbindt kunst met wetenschap en onderzoekt thema's als biodiversiteit en identiteit. Zijn werk werd wereldwijd getoond, o.a. in de Uffizi en op de Biënnale van Venetië, en hij ontving meerdere internationale prijzen.



ADRIEN TIRTIAUX
BE

Adrien Tirtiaux, geboren in 1980 in Brussel, woont en werkt in Antwerpen. Zijn werk vertrekt vanuit architectuur en reageert op de sociale en politieke context van een plek. Hij realiseert installaties en publieke kunstprojecten in binnen- en buitenland, met presentaties in o.a. Bozar en Manifesta.



LAURE PROUVOST
FR

Laure Prouvost, geboren in 1978 in Croix-Lille (Frankrijk), woont en werkt al vele jaren vanuit Brussel. Ze creëert meeslepende installaties met video, taal en beeld die spelen met herinnering en zintuigen. Prouvost won de Turner Prize (2013) en vertegenwoordigde Frankrijk op de Biënnale van Venetië (2019).

PRAKTISCH

De kunstwerken van Kunst aan de Maas liggen niet zomaar langs de weg; je moet er soms even naar zoeken. Ze nodigen uit om het RivierPark Maasvallei te voet of met de fiets te verkennen.

VIND JE WEG

🚶🏻 TE VOET

Parkeer op één van de RivierPark Maasvallei-parkings in de Maasdorpen en zoek de zeshoekige Kunst aan de Maas-wandelsignalisatie. Die loodst je via de kortste weg naar het werk. Wil je een lus maken? Check dan het overzichtsbord op de parking of wandeleninlimburg.be voor de aansluitende routes.



Rondom de werken liggen trouwens kunstkeien verspreid over het landschap. Daarop vind je leuke opdrachten om met kinderen te doen.



🚲 PER FIETS

Volg de bekende fietsknooppunten en let op de lichtblauwe signalisatiebordjes. Zij wijzen je vanaf het netwerk rechtstreeks naar de kunstwerken. Er zijn 3 Kunst aan de Maas-fietsroutes. Je vindt ze op www.kunstaandemaas.be.



GA VOORBEREID, HET RIVIERPARK IS EEN UITGESTREKT EN WILD GEBIED. DAT BETEKENT:

SCHOEISEL

In de zomer volstaan vaak lichte stappers, maar zodra de herfst invalt, heb je stevige, modderbestendige wandelschoenen nodig. Sommige paden kunnen drassig zijn.

VOORRAAD

De Maasdorpen zijn gastvrij, maar tussen de kunstwerken zijn voorzieningen niet altijd dichtbij. Neem water mee.

TOEGANKELIJKHEID

Kunst aan de Maas speelt zich af in het open landschap. Daardoor verschilt de bereikbaarheid per locatie: sommige kunstwerken liggen vlot toegankelijk langs verharde wegen of dijkpaden, andere vragen stevige schoenen of hulp bij onverharde paden, grind of grasland. Bekijk vooraf de praktische info per kunstwerk en de toegankelijkheidsinformatie op kunstaandemaas.be.

DE OVERSTEEK

Neem tijdens het seizoen een van de voet- of fietspontjes. Het is de traagste, maar mooiste manier om de grens over te steken. Geen nood, ook in de winter kan je oversteken via het autoveer of een brug.

OOG IN OOG

De grote grazers – koniks en galloways – bepalen het ritme in de natuurgebieden. Hou afstand, maar geniet van hun onverstoorde aanwezigheid.

STRUINEN

In bepaalde zones mag je vrij van de paden afwijken. Zoek grindbanken, volg je nieuwsgierigheid en ontdek wat het landschap onderweg prijsgeeft.

COLOFON

Kunst aan de Maas is een initiatief van Z33 Huis voor Actuele Kunst, Design & Architectuur (Hasselt) en Regionaal Landschap Kempen & Maasland (RLKM). Het project krijgt de financiële steun van Vlaanderen, m.n. Toerisme Vlaanderen en Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI), Mondriaanfonds, De Vlaamse Waterweg en vijf Maaslandse gemeenten: Kinrooi, Maaseik, Dilsen-Stokkem, Maasmechelen en Lanaken.

TEKST EN REDACTIE

Z33 en Regionaal Landschap Kempen en Maasland vzw

VORMGEVING

Bureau BoschBerg

DRUKWERK

Drukkerij Gijsemberg

FOTOGRAFIE

Lieven Geuns, Boumediene Belbachir, Ben Creemers en Sabrina Schepers

Een uitgave van Regionaal Landschap Kempen en Maasland vzw, Winterslagstraat 87, 3600 Genk. V.U. Ignace Schops

MEER INFO

kunstaandemaas.be

#KUNSTAANDEMAAS

Plan je route en laat je inspireren door de kunst en natuur langs de Maas. Deel je ervaringen met ons via sociale media met de hashtag #Kunstaandemaas.



Z33

RIVIERPARK
MAASVALLEI